

Motivation Nykredits Arkitekturpris - Praksis Arkitekter

Mette Tony og Mads Bjørn Hansen grundlagde i 2005 Praksis Arkitekter. De er begge dimitteret fra Kunstakademiets Arkitektskole i 1998 og har tidligere modtaget hædersbeviser som Akademirådets Eckersberg-medalje i 2008 Akademirådets Guldmedalje i 2005.

Inden de valgte at slå privat og arbejdsliv sammen, havde begge arkitekter arbejdet hos nogle af landets – samt udlandets fremmeste arkitekter

Praksis; ordet betyder jo egentligt Virkeliggørelse af noget tænkt eller planlagt, - en fremgangsmåde eller en sædvane og så kan det jo være synonym for en mindre selvstændig virksomhed. Typisk udøvet af en læge, advokat el.lign..... Arkitekter benytter jo almindeligvist det mere genre betegnende "tegnestue" eller måske det mere generiske "kontor", "studio" eller måske ligefrem "group". I dette tilfælde syntes samtlige udlæg af ordets mening nu at dække meget godt over dagens store prismodtagere

For Mette Tony og Mads Bjørn valgte at flytte deres tegnestue - eller arkitektur praksis om man vil - fra København til Troense på Tåsinge i det sydfynske øhav. For at få horisont, himmel og hav, rum til koncentration og gode rammer om familielivet.

For ja, det er ikke kun professionelt at dagens prismodtagere danner par. Måske ikke den mest oplagte strategi i forhold til rekruttering potentiale og netværkspleje – men det har været med til at skabe en særlig dynamik der senere hen har givet dem masser af opgaver i Hovedstaden. Hvor de da også netop har åbnet en lille filial.

Som nævnt indledningsvist er det ikke første gang at Mads og Mette modtager hæder. - og siden vi i arkitekturprisudvalget i det tidlige forår valgte at indstille Praksis som dette års vindere, syntes det som om at priserne har regnet ned over dem fra alle sider. Med rette. Hvilket da også er blevet bemærket fra Nykredits side.

Man måske at påstå at Mette og Mads traf et valg imod sædvane - eller praksis om man vil - da de gik mod strømmen bevægede sig væk fra København, til noget så eksotisk som udkanten. Det var måske derfor vi, der har vores daglige gang her i byen, først for alvor fik øje på dem da de første store byggerier i hovedstaden begyndte at materialisere sig lige for øjnene af. Selvom der altså allerede ligger et anseeligt og alsidigt værk forud for denne tilbagekomst.

Her kan vi eksempelvis fremhæve den formidable transformation af Slotfeltlade ved Schackenborg. En forfalden stråttænkt brugsstruktur ved lige ved Møgeltønder der fandt nyt liv ved at blive omdannet til udstillingssted og kulturhus. Det næsten katedral lignende bygningsværk er blevet restaureret med dyb respekt for den oprindelige arkitektur – samtidig med at nye lag er tilført til historien: eksempelvis gulvet i laden lagt som en særlig sanselig terrazzo, hvor marksten fra området er skåret til, før de er nedlagt i en levende mosaik.

Tegnestuen har på relativt kort tid vundet hævd med en række nænsomt indpassede og enkle projekter. Deres arbejde kredser det simple, det genkendelige og fagets traditioner. Nogle kalder det ligefrem hverdagsarkitektur. Dette dog ikke forstået som tilbageskuende og reaktionært. Tværtom. Tegnestuen har meget overbevisende formået at bygge en solid bro fra det historiske til det der peger fremad.

Som de selv beskriver det: "Enhver tradition skal til stadighed omskrives for at kunne genfødes, og enhver nyskabelse må kende traditionen for at kunne udfordre den". Således kan tegnestuens arkitektoniske program i korthed formuleres

Praksis har igennem deres 12årige virke vokset støt – i takt med opgavernes skala og kompleksitet også har foldet sig markant ud. Det er imidlertid ikke et mål i sig selv at blive mange – eller en stor tegnestue. Jeg erindrer at jeg fornyeligt læste et interview – jeg tror det var med Mads, hvori han berettede at der blev sagt net tak til mindst lige så mange opgaver som der blev taget ind. På samme hvis blev de enkelte konkurrencer tegnestuen deltager i nøje overvejet. Hvilket tilsyneladende også har resulteret i en imponerende høj stime af 1. præmier. Er der en morale må det være at man skal føle man kan bidrage positivt til det man beskæftiger med, ellers kan man ligesågodt lade være. Hjertet skal være med

Det er blevet til både ombygninger og transformationer af eksisterende strukturer over helt ny opførte byggerier med et vidt spænd af program. En bredspektret indgang til faget, dog altid med fokus på det stedsspecifikke.

i de seneste år har tegnestuen gennemført en række byggerier der i den grad løfter dem op i den arkitektoniske superliga. Her er det oplagt at nævne forsker boligene på Carlsberg og Frihavstårnet i Nordhavn. Det ene område en bynær tæt struktur med et overflødhedshorn af karakterfuld klassisk historicisme. Det andet en postindustriell industrihavn der nu skal danne nye rammer for boliger og byliv. Begge projekter indskrives i en kompleks særegen eksisterende kontekst, tilegner sig og forstærker stedets karakteristika. De formår at indfange stedets ånd: eller det vi populært kalder Genius Loci.

Deres bygninger bliver en del af den grundsubstans vores bedste byer er bygget af. De huse der nærmest ydmygt og måske ligefrem underspillet skaber summen der er større end de enkelte elementer. For nok kan vi blive betaget af karakterfuld arkitektur der bjergtager os og bevæger os. Huse der skaber fælles referencerammer. Måske de ligefrem ligner noget og skaber billeder af skæve pyramider, hvide sejle eller måske krystaller som her lige uden for vinduet.

Praksis huse ligner.. ja huse. Det er ingen skjult dagsorden. Man aflæser dem sten for sten – søjle på plade på søjle. Karakterfuld og tilsyneladende kompromisløst. En fælles historie der sætter sig i den kollektive erindring.

Huse der binder sammen og fremmaner en samlende historie om et sted. Og så allievel.. Der er noget der sitrer ved den måde de vælger materialer, konstruktionsprincipper, kompositioner. Selvfølgelig kan vi fremhæve geniale detaljer som førnævnte marksten, det raffinerede skråt stillede forbandt på forskerboligerne der både skaber dybde i facaden og fungerer som homage til Carlsbergs tegl Arkitektur samt den næsten filigranagtige beton konstruktion der svøber sig omkring

den gamle silo i Nordhavn. Men mest af alt, er det alt det der er svært at sætte ord på der kender tegner deres arkitektur. Fordi de taler til maven lige såvel som til hjernen

Senest har tegnestuen vundet konkurrencen om at omdanne maltfabrikken i Ebeltoft til kulturcenter og de er blevet udvalgt til at skulle reetablere det nyligt nedbrændte Svinkløv badehotel. (det var også noget Københavnerne lagde mærke til...) Begge projekter hvor kulturarv er i spil og som vi i prisudvalget ikke kunne forestille os nogen bedre til at varetage. Måske lige med undtagelse af Ebeltoft hvor undertegnede praksis kom ind som en snæver nr 2

Gennemgående for hele deres produktion, er en stor forståelse og viden omkring arkitektonisk og håndværksfaglig kunnen og tradition, samt et meget tydeligt greb om det sanselige og poetiske. Deres huse fortæber sig aldrig som diagrammatiske udsagn, men tager beskueren helt tæt på gennem et højt gennemarbejdet materialevalg og detaljebevidsthed. Det er bygninger man får lyst til at røre ved og være tæt på.

Det er i dette krydserum mellem ånden og håndværket at deres arkitektur fremelskes. Dette er deres fremgangsmåde – eller praksis

Her ville jeg egentlig gerne have takket nykredit fordi de har denne pris...

Nu har jeg været så privilegeret at sidde med i Arkitektur prisudvalget de sidste fire år og en ære at være en del af at uddele disse helt enestående priser. Et er selvfølgelig at uddele et ikke uanseeligt beløb men samtidig er prisen et enestående pejlemærke for den arkitektoniske diskussion.. eller udvikling om man vil.

I dag oplever dansk arkitektur international anderkendelse som aldrig før. Arkitektur er blevet en seriøs eksportvare – det ved Kulturministeren og det ved vi. og flere kontorer ikke bare arbejder over hele kloden, men har ligefrem åbnet kontorer i alverdens metropoler.

Vores stand har et bredt forskelligt vokabularium, men vi taler langt hen af vejen en fælles sprog, hvilket dagens modtagere af motivationsprisen som skal motive-res herefter er et levende eksempel på.

Samtidigt oplever vi en slags" arkitektoniske globalisering" hvor ideer spredes viralt næsten før de er tænkt til ende. Set i lyset af dette bliver det måske endnu mere interessant at studere det regionale igen. Det grundstof vi er gjort af. Værdimæssigt såvel som kunstnerisk. Ikke i en reaktionær fortælling om langhuse i vikingestil eller bindingsværk - men fordi der deri ligger en fortælling der også peger på førnævnte succes. En virkeliggørelse af noget tænkt – en fremgangsmåde – en ny praksis.